LAKIA VOI TULKITA MONELLA TAVALLA

Olisi helppo tulkita, että huoltoriidan hävinnyt isä ei ole tyytyväinen päätökseen ja hän on tullut siksi päätelmään, että tuomioistuimet toimivat puolueellisesti. On kuitenkin perusteltua kysyä, voisiko syy tyytymättömyyteen kuitenkin olla siinä, että laki ja oikeuskäytäntö eivät aina kohtaa toisiaan.

Kun etsin lapsen huoltoa koskevan laista mainintaa vakiintuneista olosuhteista, löysin ainoastaan lain esitöistä maininnan siitä, että muutokset olosuhdeselvityksen tekemisessä tulevat lyhentämään selvitysmenettelyyn ja sitä kautta myös oikeudenkäyntiin kuluvaa aikaa. Muutoksilla pyrittiin vähentämään lapselle ja vanhemmille asian käsittelyn viipymisestä aiheutuvia haittoja. Erityisesti vähenisi vaara siitä, että selvityksen viipymisestä johtuvalla oikeudenkäynnin pitkällä kestolla ja sen aikana tapahtuvalla olosuhteiden vakiintumisella olisi vaikutusta oikeudenkäynnin lopputulokseen lapsen huollon ja asumisen osalta. Tämä olisi omiaan parantamaan lapsen edun toteutumista ja vanhempien yhdenvertaista kohtelua huoltoa ja asumista koskevia ratkaisuja tehtäessä.

Vaikka lakipykälistä ei löydy mainintaa, että ”vakiintuneet olosuhteet” voisi olla päätöksen peruste, niin hallituksen esitys (HE88/2019) näytti tietävän tämän olevan käytössä oleva peruste oikeuskäytännössä. Kun Juho Eerola kysyi kirjallisessa kysymyksessään KK 645/2022, onko hallitus valmis ohjeistamaan siitä, onko status quo -periaate lapsen edun mukaista myös silloin, kun toinen vanhempi selvästi vieraannuttaa lasta, vastasi oikeusministeri Anna-Maja Henriksson, että tuomiovaltaa käyttävät riippumattomat tuomioistuimet ja ratkaisuperusteet löytyvät lapsenhuoltolaista.

Kuten sanottu en löytänyt vakiintuneita olosuhteita koskevaa pykälää lapsen huoltoa koskevasta laista. Menetin itsekin lapseni päätöksellä, jota perusteltiin vakiintuneilla olosuhteilla enkä varmastikaan ole ainoa, jolle näin on käynyt. Kirjallisen kysymykseen annetun vastauksen perusteella hallitus suhtautuu vieraannuttamiseen vakavasti, mutta ei halua puuttua siihen, että oikeuslaitos käyttää ratkaisuissaan perustetta, jota ei edes mainita laissa.

Jos oikeuskäytännöstä estettäisiin status quo perustuvat ratkaisut, niin jäljelle jäisi vielä yksi tapa suosia vieraannuttajia. Nimittäin lain mukaan lasta tulee SUOJELLA henkiseltä väkivallalta. Erityisesti juuri vanhemman kyky SUOJELLA lasta henkiseltä väkivallalta on yksi tuomioistuimen ratkaisuperuste. Eli jos et tapaajavanhempana kykenisi estämään toisen vanhemman harjoittamaa lapsen vieraannuttamista itsestäsi eli suojelemaan lasta henkiseltä väkivallalta, jäisit ainakin tavattavaksi vanhemmaksi ja saattaisit menettää yhteishuoltajuudenkin. LAKIA VOI TULKITA MONELLA TAVALLA 😊